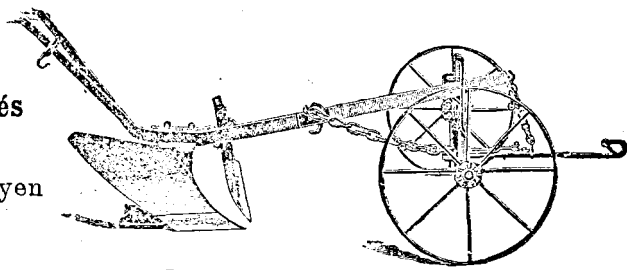

ERDÉLYI GAZDA

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha
a hirneves és csakis eredeti „Bächer-féle egytetemes
aczél-ekéket és váltó hegyi ekéket
vásárolja.

A Bächer-féle ekék úgy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében
minden más gyártmányt felülmúlnak és tökéletes munkateljesítés tekintetében kiválóak.

Árjegyzéket és
arájánlatot
készséggel ingyen
küldök.

Bächer Rudolf kizár. ekegyári raktára.

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND**, Budapest, VI., Nagymező-utca 68. 1266

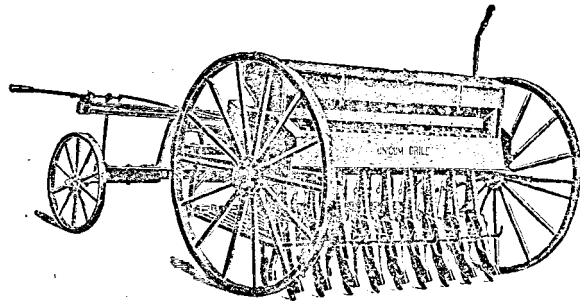
A Melichar-féle cs. és kir. szabadalmazott
„UNICUM DRILL”

(sik és hegyes talajnak)

sorvetőgép, úgy célszerű szerkezet, kevés vonóerőszükséglet, pontos szabályozhatóság mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el.

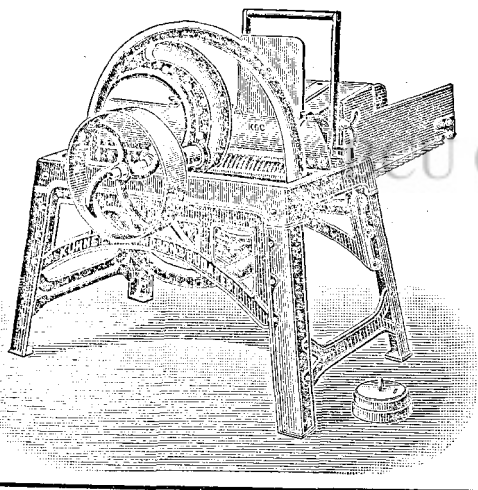
Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 év óta 23,000 „Unicum Drill” vetőgép van forgalomban.

Ábrás leírással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

Mielőtt vetőgépet vásárol, érdeklődjék gazdátársainál az „UNICUM DRILL” iránt.

Melichar Ferencz, csász. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára.

Legujabb, könnyű hajtású, egyszerűen kezelhető és nagy munkabírásu
„TUBULÁR” tejfölöző gépek kézi és gőzhajtásra,
Szeceksavágó és Répavágógépek elismert, gondos kivitelben készülnek
KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyárában **MOSONBAN.**

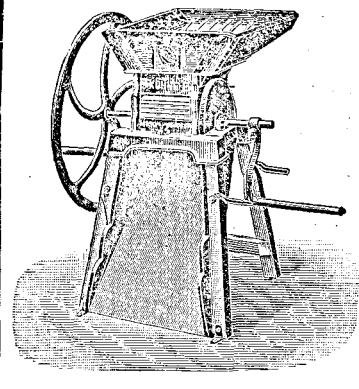
Kiváló munkabírásu „RAPID” daráló gépek és
TENGERI MORZSOLÓK kézi és erőműhajtásra.

Burgonyamosó és osztályozó gépek,

TAKARMÁNYFÜLLESZTŐK, TELJES TAKARMÁNYBERENDEZÉSEK, EKÉK, BORONÁK, ROSTÁK, KONKOLYOZÓK,

Bevált hirneves „MOSONI DRILL” tolókeres rendszerű sorvetőgépek.

Főraktár: **BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a.**

1333

A Magyar Gazda Könyvtára.

A „Falusi Könyvtár” a gazdaság minden ágából képekkel ellátott ismertetések közöl. A könyveket elsőrangú gazdasági szakírók írják. — Egy-egy füzet ára 1 korona.

Földmiv. lés.

A földmiv. alapelvei.
Gazdasági trágyaisme.
A termőföldről
A műtrágyázás vezérfonala.
A szántás és vetésről.
Mezőgazdasági káté

Haszonkertészet.

A házi kertek berendezése.
A kis konyhakertésznél.
A kis konyhakertész
Haszonnövények termelése.
A gazdasági és haszonnövények termelése.
Kereskedelmi növények.

Ipari és keresk. növények.
A burgonya és cukorrépa.
Dohánytermelés.
Gyógynövények.
Komlótermelés.
Takarmánynövények.
A kendertermelés.
Seprőczirok termelése.

Gyümölcsstermelés.

A kis gyümölcstermelő.
Gyümölcsfatermesztés.
Bogyós gyümölcsök.
Dinnyetermesztés.

Hasznos és kárték. állatok.
A gazda, kertész és erdősz

leghasznosabb állat-barátai.
Káros rovarok ismertetése.
A phylloxera, a kolorádó-bogár és a vértetű.
Növénybetegségek.

Szőlőművelés és borászat.

A szőlőművelés kátéja.
Borászat és pinczegazd. káté.
Az előrehaladt borkezelés.
Védekezés a szőlő ellenségei és betegségei ellen.

Állattenyésztés.

Az egészséges állatok gondozása és a betegek ápolása.

A sertésenyésztés.
A sertés nevelése stb.
Az állat és élete.
A szarvasmarha-tenyésztés.
A lótenyésztés és lógondozás, 2 füzet.

A juhtenyésztés és gyapjúisme.
A tengerinyul tenyésztése.
Apró majorság.
A szarvasmarha tenyésztése és hasznosítása, 2 füzet.
A juhtenyésztés alapvonala.

Méhészet, selyemtenyésztés.

Magyar méhészkönyv.

Szederfa és selyemhernyó-tenyésztés.

Gazdálkodás.

Mezőgazdasági káté.
Mezei gazda naptára.
Miként emelhetjük gazdaságunk jövedelmét.
A szarvasmarha haszonvét.
A gyümölcs értékesítése.
Gazdasági számvitel.
A száraz építészet.
Ügyes-bajos ember könyve, 2 füzet.
A kisgazda tanácsadója.

Kaphatók: **LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE** (Wodlaner F. és Fla) Részvénytársaságnál **BUDAPEST, V., Andrassy-út 21. sz.**

és minden könyvkereskedésben.

1463. I.

GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvénytársaság

● LEOBESDORF. ● BUDAPEST. ● RATIBOR. ●

Városi üzlet: BUDAPEST, Ferencziak-tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára örléshez, ünnüködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat, zsákfelvonókat, detachurók- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Elektromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

Az 1900 ik párisi kiállításon 6 díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve. 1485

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)
a saint-louis-i világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Jroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár
BUDAPEST, VI. Váci-körút 59. 1449

Magánjárókat, Gőzmozgonyokat, Gőzcséplőket,
Járgányos- és kézi cséplőket, Benzin- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket,

Gőzeke-készleteket szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Árjajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálunk.

Képviselek keresetnek.

Jehenezetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 600 első díj!!!

Évi gyártás kb. 80,000 Alta separator.

Arjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással
készséggel szolgálunk. 1018

GRAEPEL HUGÓ gépgyáros Marshall Sons & Co. L. vezérügnöke
BUDAPEST, V., Váci-ut 40-46.

Ajánlja:

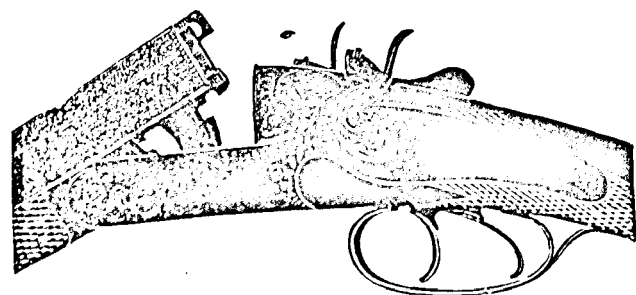
Eredeti MARSHALL-féle gőzlokomobiljait, saját gyártmányú legújabb cséplőgépeit, szabadalmazott kombinált gabona- és lóher cséplőgépeit és törekrostaít vaslemezből.

A folyó évben körülbelül 1000 drbot szállítottam.

Legjobb sikerrel kipróbálva.

Hajlandó vagyok ezen rostát bármely cséplőgéphez 14 napi próbára küldeni és visszafogadni, **ha nem jobb**, mint bármely másfajta törekrosta.

Gazdasági árjegyzéket, törekrosta leírást, mintát és elismerő levéljuzetot kívánatra ingyen és bérmentve küldök. 1066

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

Ogris Márcus 1323

fegyvergyár és (präcios) puska műves

FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármily rendszerű vadász- és cséplő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben **Különlegesség** nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8 kilogramm.

Ujdonság: Browning-féle automatikus sorét ismétlő fegyver 225 korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.
Levelzés magyar! Levelzés magyar!

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63,

által a legj utányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazatók, járgány-cséplőgépek, lóher-cséplők, tisztító-rosták, korokolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecs kavagók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, örlőmalmok, egytetemes aczel-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

1242

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- Az orosz parasztbirtok emelése. *Szimyei-Merse István.* 59
A H. C.-féle fészekcsináló gép. *A.* 60
A mesterséges trágyázás hatása a sörárpatermésére és malátaértékére. *K. B.* 61

Kisebb szakközlemények.

- Az istállótrágyáról. — Mezei komócsin. — Kísérlet takarmányrépával. — Kísérlet burgonyával. — Zöldtrágyázás. — A tőzegalom. — Az országos növénytermelési és kísérleti állomás 61

Vegyes közlemények:

- Telepítés Erdélyrészen. — Fagyérzékeny áruk szállítása. — A tiroli gabonavám. — Országos tenyészállatvásár budapesti. — Dohánykertészek kiképzése. — Városi borpince létesítése. 63

Hirdetések.

Az orosz parasztbirtok emelése.

Az orosz földmivelési miniszterium „A parasztbirtok helyesebb szervezésére vonatkozó intézkedések s javaslatok” címe alatt egy nagyszabású memorandumot terjesztett egy, a cárral elrendelt szaktanácskozmány elé, melyből kiválóan érdekesek a következők:

A parasztbirtok hanyatlásának okai.

Első sorban kiemelendő, hogy a parasztbirtokok átlagosan 15% kal kisebb hozamot adnak djessatinonként a nemesi birtokokhoz arányítva, holott utóbbiak sincsenek különösen kezelve. Ennek oka a vetésforgóban s rossz megművelésben, kevés marhaállományban fekszik, mihez még az is hozzájárul, hogy kereset céljából előbb a birtokosok munkáját vállalja s csak utoljára műveli meg gyakran nagyon is elkésve saját földjét, mely teljesen ki van már szipolyozva. Ehez járul az európai Oroszország túlnyomó részében követett azon eljárás, mi különben a lakosság szaporulatában is leli magyarázatát, hogy a földnek 80%-a magtermelésre használtatik fel s csak hasznavehetetlen kopárok, dombok s folyópartok képezik a legelőt s kaszálót. A hármasszorgó folytán pedig földjeik egy harmadrésze ugart képez. Az elégtelen legelő folytán arra vannak utalva, hogy béreljenek, de sok helyütt nem is kaphatnak bérletet, s így az állandó takarmányhiány folytán nagyon szenved s mindig fogy marhaállományuk, trágya kevés van, s így ez mind kihat a hozamra. Utóbbi időben már nem ragaszkodnak oly szorosan a hármasszorgóhoz s kísérleteznek takarmányművekkel is, s így egy átmeneti időszak kezdetét jelezhetjük e téren.

A jelenlegi átmeneti időszak.

A földmivelésügyi miniszterium a parasztbirtok mikénti megművelését beható tanulmány tárgyává tette s részletes adatokat gyűjtetett arra nézve, hogy mily mérvben vetnek takarmányműveket s megállapította, hogy a központi kormányzóságokban a lóhere vetése gyökeret ver, de csak oly módon, hogy azt csakis külön vett földrészekben vetik s a hármasszorgó teljesen érintetlenül áll fenn. Más vidéken pedig egy bizonyos részt kihatolnak a lóhere termelésre s így egy részen a hármasszorgó érintetlenül marad s a kihatott részen váltakozik a magvetés a lóherével, mely évről évre más földbe vettetik. Azonban ezen mód mellett is, mely némi haladást mutat az előbbivel szemben, nagyon rendszeretlenül történik még a takarmánytermelés.

Egyes kormányzóságokban, különösen a jarozláviban és a moszkvaiban, szabályos négy barázda gazdálkodás kapott lábra, s ennél nyolcas vetésforgó van életben. Ezen haladás kizárólag a gazdasági önkormányzat (Landschaft) érdeméül tudandó be.

Déli Oroszországban lóhere helyett más-nemű takarmányt vetnek, s a hüvelyes vetemények folytán itt különben is változatosabb a szokásos vetésforgó — azonban anélkül, hogy a hármasszorgó rendszerét feladnák — s így a föld egy harmad része mindenkor ugar.

A földmivelésügyi miniszterium a rét-művelés és takarmánytermelés előmozdítása céljából a következő intézkedéseket fogantatosította:

A gazdasági önkormányzat részére segítyeket s hitelt nyújtott, hogy a paraszttal jó vetőmaggal s maggal lássák el s kísérletezzenek a mesterséges rétek és legelők létesítésével s a meglévők javításával; a kincstár által kibérelt területeknél a takarmányművek vetésének feltételét megállapította; kísérleteket végeztetett a különféle takarmányművekre vonatkozólag; oly állomásokat létesített (eddig nyolcvan), melyeken a paraszttal magtermése gépekkel tisztítatik.

A parasztbirtok emelésének módjai.

A fentiekből látható, hogy a. helyzet javítását első sorban a takarmánytermelésnek behozatala s elterjesztésével lehet elérni. A sokszor hangoztatott állítás, hogy a községi birtok a mezőgazdaság javításának teljesen útját állja, a gyakorlatban nem bizonyul helyesnek, mert nem teszi lehetetlenné az egyes javításokat s csakis az egyes egyén kezdeményezési s vállalkozási szellemét bénítja meg némileg. Miután azonban a takarmányvetés meghonosítása nem történhetik egyforma módon az egész birodalomra nézve, alapos megfigyelés alapján kell vidékenként megállapítani az eljárási tervet, s ennél tekintetbe lesznek veendőek: 1. az illető vidék általános gazdasági helyzete, 2. azon részek megállapítása, melyek egyforma talajviszonyokkal bírnak, 3. a jelenlegi rétgazdaság kiterjedésének pontos megállapítása úgy a paraszttal, mint a többi birtoknál, 4. a megfelelő takarmányművek megállapítása, 5. az illető vidékre nézve legalkalmasabb vetésforgó végleges megállapítása.

A legnagyobb fontossággal bír természetesen a mezőgazdasági ismereteknek terjesztése a köznéppel között. Még azon esetben is, ha a gazdasági szakiskolák tetemesen szaporítottának, azok a lakosság csak egy elenyésző kis részére nézve jöhetnek tekintetbe s ezért ezzel egyidejűleg más módokat is kell keresni. Ezekre nézve a miniszterium javaslatai: 1. népszerű röpiratok kiadása, 2. népszerű időszaki folyóiratok létesítése, 3. előadások s megbeszélések létesítése és szervezése, 4. a parasztbirtokokon, vagy azok közvetlen közelében oly mintatelepek létesítése, melyeken az egész vetésforgó és gazdaság üzessék példaadás és tanulás céljából és 5. azon köz-

Jobb
és megbízhatóbb
magvak

nem léteznek, mint a minőket
31 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari

magkereskedése

Budapestben

VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz.

IV. ker. Kossuth-Lajos-utca 4. sz.

ÁRJELENYEK

ingyen és bérmentve küldetnek.

Megbízható tisztaságú és csiraképes

gazdasági-, konyhakerti- és dírágmagvak

beszerezhetők a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

ségeknek, melyek ezen új rendszert meghonosítani kívánják, ennek keresztülvételéhez nemcsak segély nyújtása, hanem megfelelő vezetés adása is, illetve a gazdálkodás helyes keresztülvételének felügyelete.

A parasztság anyagi segélyezésének első sorban ki kell terjednie jó magvakkal és gazdasági eszközökkel való ellátásra, s a talajjavítási kölcsönök szabályzatainak oly kibővítésére, hogy azok a parasztbirtokosok által nehézségek nélkül vétethessenek igénybe. Fontos kérdést képezne az is, hogy gépek kölcsönöztesse a mezőgazdasági raktárakból, mely eljárásnál szükség esetén állami támogatás is nyújtandó lenne.

Vége nagyfontosságú évenként helyi gazdasági kiállítások s bazárok létesítése s szervezése.

A javítási mézőzatok egyúttal a meglévő rétek s legelőkre is kiterjesztendők lennének s a vízfolyások s levezetések kérdése részletes és beható tanulmány tárgyává kell hogy tétessék.

*

Midőn ezekben a földmivelésügyi miniszterium részletes javaslatát főbb vonásokban ismertettük, áttérünk a különleges szaktanácskozmánynak a jelentős időszaka alatt lefolyt üléseiben hozott határozatainak ismertetésére; kiemelve, hogy a közvélemény lázas érdeklődéssel kíséri azt, s nagy reményeket táplál működését illetőleg, az 1903. évi január hó 23-án (a szaktanácskozmány létesítésének évfordulóján) a sajtó ünnepes cikkekben adott kifejezést azon nagy feladatok méltánylásának, melyeket ez hivatva lesz és van megoldani.

A „Novoje Vremja“ ismertetője ezen ünnepi cikkében a különleges szaktanácskozmány történetét, kiemeli, hogy azon bölcs előre látása a császárnak, miszerint a veszélyeztetett mezőgazdaságnak, Oroszország ezen létfontosságú faktorának, megmentésére minden érdekeltet bevont a tanácskozmányokba s ezzel felrázta a lethargiából az egész országot, biztosítékot nyújt az eredményes működésre. Különös fontossággal bír a parasztsztyárság javítására irányított ezen akció, mert még a felsőbb körökben is tért tudott hódítani azon veszélyes és hibás nézet, hogy a parasztság elzárando a civilizációtól s megtartandó azon patriarchalis hagyományok keretében, melyek még az 1861. évi február hó 19-iki felszabadítás előtti időkből származtak s hogy Oroszország jóléte előmozdítható a parasztságnak teljes bántérbe szorítása mellett, illetve a parasztság érdekeinek tekintetbe vétele nélkül is.

Plehave belügyminiszter egyik beszéde, melyet a belügyminiszterium száz éves jubileuma alkalmából mondott, s melyben megemlékezve a parasztság helyzetéről, kiemeli, hogy az most minden más kérdésnél nagyobb fontossággal bír, bizonyítja (a „Novoje Vremje“ cikke), miszerint a helyi bizottságok nem löttek túl a célon, midőn részletesen ismertették az e téren felmerült anomáliákat s bajokat. Azzal zárja be lelkes ismertetését, hogy az 1861. év február 19-iki nagy vizmány szellemében javítandók a törvények s hiszi, hogy a szaktanácskozmány ehez a kormányhatóságoknak megbecsülhetlen anyagot hoz rendelkezésére s lényegesen hozzájárul a helyzet javításának nagy és felette szükséges munkájához.

Szinyei-Merse István.

A H. Laasset. C.-féle fészekcsináló gép.

A gazdának, hogy a mai nehéz viszonyok között megfelelő pluszt legyen képes előteremteni, fel kell használnia a tudománynak minden vimványát, mely jövedelme emelésére kedvezőleg hat.

A gazda ugyan legtöbb esetben nincs azon helyzetben, hogy ott nem tenyésztett növényekkel, idegen állatokkal, avagy új gépekkel kísérletezzék, de ez neki nem is feladata. Feladata ez az államnak, amely különböző kísérleti állomások szervezése, a legpontosabban végzett kísérletek nyilvánosságra hozatala által, teljes erővel oda hat, hogy mezőgazdasági helyzetünket javítsa, jövedelmünket tetemesen emelje.

Sajnos azonban, hogy különösen a magyar gazda ezen kísérletekben sem bízik, ami gazdasági előhaladásunknak egyik legfontosabb hátráltató oka.

Azt hiszem, szolgálatot fogok tenni a magyar gazdák által nem igen ismert fészekcsináló gépről, megfigyeléseimet a t. gazdaközönség rendelkezésére bocsátom.

A debreceni m. kir. gazdasági tanintézet pallagi gazdasága egy H. Laasset et Comp.-féle fészekcsináló gépet vett Magdeburgból. A gép célja a burgonyával bevetendő területen a szükséges fészkeket elkészíteni.

Szerkezete igen egyszerű, úgy, hogy kárki is könnyen beállíthatja és kezelheti. Áll egy 2,6 m. kosszú két keréken álló rámból, melyben négy a fészkek készítésére szolgáló csillag van elhelyezve. Egy ily csillag öt ágból áll, s minden ág el van látva egy hegyes végű, két oldalán behajtott ásóhoz hasonló lyuggató készülékkel. Minden csillag egy keretbe van mozgathatólag elhelyezve s a kerettel együtt jobbra-balra tolató, ami által tetszőleges sortávolság érhető el. A növénytavolság szabályozására a lyuggató készülék a csillag sugara irányában ki, vagy behúzható, ez által a csillag kerülete, s így a sortávolság is nagyobb, illetve kisebb lesz. A gép első része szerkezetre nézve megegyezik a vetőgéppel.

Van két vezető kereke, melynek állítása által a fordulásoknál helyes sortávolság érhető el. Hogy a két hátsó kerék az első nyomába járjon, s ezáltal a gép könnyebben működjék, a két hátsó kerék is állítható.

El van még látva egy emelő készülékkel, melylyel a csillagok a kerekekkel együtt felemelhetők, vagy lebocsáthatók. A kerekek a szükséghez képest elláthatók súlyokkal is. A gép első részén két vassin van láncsal megerősítve, ennek célja a ló patáinak nyomát elsimitani.

A beállítás úgy történik, hogy a csillagokat a kívánt sortávolságra helyezük és megerősítjük, a hátsó kerekeket a szélső csillagoktól fél sortávolságra helyezük el kifelé s a hátsó kerékkel egy irányba helyezük az elsőt is. Például: ha 60 centiméterre vetünk, úgy 5 csillag kell. A hátsó kerekeket a fél sortávolságra vagyis 30 centiméternyire állítjuk a két szélső csillagtól, a két kis kereket a nagy kerék irányába helyezük s ez által fordulásoknál is (30 + 30) 60 cm. sortávolt kapunk. A növénytavolságot, mint már említettem, a lyuggató készülék ki- és betolása által szabályozzuk.

Ha pl. 60 cm. növénytavolságra akarunk vetni, addig igazítjuk a lyuggató készüléket,

míg azok hegye egymástól 60 cm-re nincs s ekkor a csavarral megerősítjük.

Bár a gép nem túl nehéz, mégis két erős lovat jó bele fogni, melyek aztán felváltás nélkül napokig képesek húzni.

Vezetéséhez 3 ember kell. Egy a lovakat hajtja, egy az első kereket a nyomban vezeti, egy pedig a lyuggató készüléket a szükséghez mérten tisztogatja s azokat leereszti és felhuzza.

A fészkek készítése úgy történik, hogy a beállított géppel a szántóföld egyik szélére megyünk, a lyuggató készüléket leeresztjük és a vetőgép módjára előre haladunk.

Ha a szántóföld fával nincs körülvéve, úgy forgót nem hagyunk, hanem egészen végig megyünk, ha azonban fákkal van körülvéve, úgy forgót kell hagyni, s itt kapa vagy ásóval napszámosok csinálnak fészkeket.

A tábla szélén a lyuggató készüléket fel kell húzni és úgy fordulni. A reá tapadt sarat, vagy gazat egy üsztökével a gép hátulján levő ember letisztogatja, leereszti és így kell a munkát tovább folytatni. Magától érthető, hogy a vezetőkerék ekkor már az előbbi keréknyomban vezetendő. Ügyelni kell arra, hogy a gép lassan haladjon, mert így sokkal szebb fészkeket csinál.

A gép által készített fészkekbe leány, vagy gyermek napszámosok a burgonyát bedobják, lábbal egy kissé lenyomják s ekkor tövis boronával a gumókat be kell takarni.

A H. Laasset et C.-féle fészekcsináló gép munkájának előnyei a következők:

1. Gyors munka, amennyiben napi munkaképessége 4 $\frac{1}{2}$ —5 kat. hold. 2. Egyenletes mélységű fészkek készítése, ami azt eredményezi, hogy a gumók egyenlő mélységbe kerülve, egyformán fejlődnek, s így a művelést könnyebbé teszik s az érédes is egy időben történik. 3. A sorok távolsága egyenlő, a sorok egyenes irányban haladnak s így a fogatos erővel való művelés könnyen eszközölhető. 4. Igen olcsó munka. Az intézet gazdaságában ugyanis 13 kat. holdnyi terület beültetése a következő költségbe került:

A gép ára 400 frt., ennek 5% kamata	20 frt — kr.
Koptatási költség (mivel a gép 40—50 évig is használható) 2 $\frac{1}{2}$ %	10 " — "
Javítás és kenőanyag	2 " — "
1 lófogat és kocsis 2 $\frac{1}{2}$ napi munkája	7 " 50 "
10 leány és 2 férfi napszámos 2 $\frac{1}{2}$ napi napszáma 40, illetve 50 kr.	12 " 50 "
Ültetés után boronálás és hengerezés	8 " — "
Összesen	60 frt — kr.

Esik egy holdra 4 frt 61 kr. Tetemesen kevesebbe kerül a munka oly gazdaságban, ahol nagyterületű burgonya földek vannak, mert ily helyeken a gépet jobban ki lehet használni.

Hátránya e gépnek, hogy túl laza talajon csak akkor használható, ha annak kellő nedvessége van, mert másképp a fészkek beomlanak. Igen kötött agyag vagy köves talajon sem csinál jó munkát, sőt az utóbbin a fészekcsináló készülék könnyen elhajlik, vagy kicsorbul.

Tekintetbe véve, hogy a túl laza, túl kötött és köves talajok kivételével mindenütt

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztéskölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Áruraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árut és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

**A leg-
bizto-
sabb**

a budapesti m. kir. állami ve-
tőmagvizsgáló állomás által
megvizsgált és ólomzárolt

**Lóhere és
Lucerna-
mag,**

1468

mely kiváló minőségben
és jutányos árban be-
szerezhető

HALDEK

magnagykereskedés-
ben, József főherceg
öcs. és kir. Fensége
udvari szállítójánál

**Budapest,
Károly-körút 9. sz.**

a legnagyobb sikerrel használható, mint igen fontos gazdasági gépet nemcsak a nagyobb, hanem a kisebb burgonya termelő gazdaságok részére is keszerzendőnek tartom.

Kisgazdák ugyanis többen összeállva, minden nagyobb megerősítés nélkül beszerzhetik és hogy befektetésük kifogja magát fizetni, az nem szenved kétséget. —k.

A mesterséges trágyázás hatása a sörárpatermésére és malátaértékére.

Hunter H. az angol serfőzők szaklapjában közli a sörárpa termelése és malátázása körül szerzett tapasztalatait, melyek sok tekintetben hazai viszonyaink között is figyelemreméltók és azért az említett közleményből ismertetjük az alábbiakat.

Az angolországi Yorkshire vidékén különösen a középkötött és lazább vályogtalajokon a következő vetéscikket követik: takarmányrépa, zab vagy árpa, lóhere, buza-árpa. Ezen talajok a vidéken túlnyomó részben található és malátázásra alkalmas árpát teremnek. A répa alá nem sok istállótrágyát adnak, de mesterséges trágyák segítségével mégis szép termések vannak, a lóhere és tavaszi gabona egyáltalában semmi trágyázást nem kap, a buza alá azonban vetőszántás előtt mérsékelt mennyiségben istállótrágyát adnak és ez legtöbbször juhtrágya szokott lenni. A buza ezen földek termőképességét nagyon csökkenti és ezekből szükségessé vált az, hogy az árpa alá szintén mesterséges trágyát adjanak, de kérdéses volt az, hogy milyen trágyaféle és milyen arányban használjanak, hogy az árpa termése növeltesse anélkül, hogy minősége megromoljon? Ezen kérdés felderítésével Hunter bizatott meg 1901-ben és az ezen célból végzett kísérlet tervezetét és eredményeit az alábbi táblázat tünteti fel:

Parc szám	Trágyázási márka	Össz. termés hektár- ronként		Apró mag
		Hl.	Több	
1. Trágyázatlan	—	7.8	—	9.6
2. 51 kg. ammoniak- szulfát	4.70	18.8	1.0	12.4
3. 51 kg. ammoniak- szulfát, 102 kgr. szuperfoszfát	7.10	20.0	2.2	13.5
4. 51 kg. ammoniak- szulfát, 102 kgr. kainit, 118 kg dal	9.60	20.4	2.6	12.9
5. dal marand guano	9.60	19.5	1.7	8.8
6. 65 kg chilisalétrom 102 kgr. szuper- foszfát, 102 kgr. kainit	10.—	21.4	3.6	11.7

Az. 1. parcella termése mutatja azt, hogy mennyit terem a szóban forgó talaj, ha a szokásos módon trágyázás nélkül termeljük rajta az árpát. A 2. parcella a talaj természetes termőképessége csak nitrogén-trágyázással növeltetett, a 3. parcellán nitrogén és foszfor-savval, a többi parcellán pedig mindhárom szükséges növényi tápanyaggal. A mint az

adatok mutatják, a teljes trágyázás adott legnagyobb termést, a chilisalétrom és káli-fosz-fát trágyázás sokkal nagyobb termést adott, mint az ammoniak-kálfosz-fát trágyázás és ennek magyarázatát adja az, hogy a kísérleti évben száraz időjárás uralkodott és az ammoniak nem nitrifikálódott, vagyis nem változott át teljesen chilisalétrommá. A parcellák termésével malátázási kísérletek végeztek és a malátázott árpa fizikai vizsgálatának eredménye a következő: 1 parcella termésének malátája jóságú és szagú, porhanyó és igen kevés a törött szem; a 2. parcelláé ugyanilyen; 3. parcella jó színű, kellemetlen szagú több törött és penészes mag; 4. parcella jó színű, édes ízű porhanyós, néhány törött és penészes mag; 5. parcella rossz külsejű, kellemetlen szagú, sok törött és penészes mag; 6. parcella jó színű és szagú, porhanyó, néhány törött és penészes mag. A serfőzés szempontjából tehát az értéksorozat a következő: legjobb minőségű a 6. parcella termése, ezután a 1. és 1., továbbá a 2., 3. és 5. parcelláké.

Ezenkívül megállapított a kísérleti parcellák termésének kémiai összetétele is a sörgyártás szempontjából, de a megvizsgált alkatrészek nagyon csekély ingadozást mutatnak az egyes parcellák szerint.

Megállapított tehát ezen kísérlettel, hogy minden parcellán nagyobb volt ugyan a termés, amely műtrágyázatot, mint azon, amely közönséges módon istállótrágyával kezeltetett, mégis legnagyobb s legjobb minőségű termést az a tábla adott, amely chilisalétromot, szuperfoszfátot és kainitot is kapott, vagyis tehát teljes trágyázást. Mutatja tehát ez a kísérlet is, hogy jó sörárpatermő-vidéken nagyon is kifizető dolog a műtrágyák alkalmazása árpa alá, mert a jelen esetben is 10 márká ára műtrágyával 3.6 Hl. termés-többlet érte el, a minék az értéke a leg-alacsonyabb árat véve is figyelembe — 30 korona.

K. B.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Az istállótrágyáról. Az istállótrágya legfontosabb trágyaféleségünk, amely azonban igen különböző értékkel bír. Értéke igen sok körülménytől tétetik függővé; befolyásolja ezt az állatfaj, a feletetett takarmány minősége, a használt alom s a kezelés stb. Az istállótrágya mint teljes trágya ismeretes, melylyel a talaj összes tápanyagait pótoljuk s ezenfelül humusztartalmát is jelentékeny mérvben fokozni bírjuk. Helyettesíteni tehát csakis azon esetben volnánk képesek, ha olyan trágyaféleség állana rendelkezésünkre, melylyel ugyanez lenne elérhető. Ilyennel azonban nem rendelkezünk s így az istállótrágya mint pótolhatatlan trágyaszer igen nagy figyelmet érdemel. Pótolhatnánk ugyan az istállótrágyázást műtrágyafélékkel kombinált zöldtrágya-

zással, de ez inkább csak olyan esetben jöhet számításba, ha nagyon távolfekvő földterületek trágyázásáról van szó, hova az istállótrágya kiszállítása bajos, továbbá azon esetben, ha kevés istállótrágyával rendelkezünk.

Éppen azért mivel az istállótrágya legfontosabb trágyaféleségünknek nevezhető, s mivel láttuk, hogy annak értékét a kezelés által jelentékenyen fokozhatjuk, nem szabad elmulasztani mindazon intézkedések megtételét, melyekről tudjuk, hogy arra értékelőleg hatnak. Így lehetőleg olyan almot kell készíteni, mely bir mindazon kellekekkel, melyet egy jó alomtól megkívánunk. Hazai gazdaságainkban általánosan szalmát használnak aljazásra, mely igen jó alomnak nevezhető, mivel elég jó vízfelszívó képességgel bír, melyet még inkább fokozhatunk azáltal, ha azt megszecskezünk. Talán furcsán hangzik, mert az alom megszecskezése, munkába, pénzbe kerül. Ha azonban figyelembe vesszük azt, hogy ezáltal húgyfelszívó képességét jelentékenyen növeljük s tudjuk azt, hogy a húgy mennyi értékes növényi tápanyagot tartalmaz, be fogjuk látni azt is, hogy a szecskezés haszonnal alkalmazható. Az alomfélék között legnagyobb értékkel bír a tőzegalom, mely fokozottabb mérvben egyesíti mindazon jótulajdonokat, melyeket a jó alomtól megkívánunk. Ez a két legjobb alomféle: a tőzeg és a szalma s ezek mellett a többiek csekély értékkel bírnak. Figyelemmel kell lennünk továbbá arra, hogy állatainkat jól takarmányozzuk, mert annál jobb és értékesebb trágyát szolgáltatnak azok. Nevetségesnek tűnik fel talán az, hogy a trágya jóságának szempontjából fordítson a gazda fősúlyt a jó takarmányozásra pedig egyáltalán nem oly furcsa kívánság ez. Hiszen ha állatainkat jól takarmányozzuk, ezáltal nemcsak ezen célt szolgáljuk, hanem az állati productumok is jelentékenyen növekednek úgy mennyiségileg, mint minőségileg. A gyapjú, hús, zsír, tej, munkatermelés stb. jövedelmezősége mind attól van függővé téve s a trágya minőségének javulása csak egy okkal több arra, hogy a fentelmondottak figyelembe vétessenek. Végül egyes, a trágya értékének javulására csekélyebb hatással bíró körülmények figyelmen kívül hagyása mellett a kezelés az, a mely kisebb értékkel bír, mert ebben több az értékes anyag, amelyből természetesen több is mehet veszendőbe. Sok értékes anyag van az istállótrágyában. 100 q. jó istállótrágyában annyi kálium van, amennyi 5—6 „ kainitban bennfoglaltatik, foszforsav tartalma pedig 35—40 kgra tehető. Mint látjuk, foszforsav tartalma csekély s éppen ezért figyelmet kell fordítani annak megőrzésére s lehetőleg fokozására. Így szuperfoszfátgipsz hozzáadásával érhetjük azt el legkönnyebben, melyet a telepre kell időnként kiszórni. Ezen trágyaszer hatása kettős; növekszik a trágya foszforsav tartalma s megőrzetik és lekötetik a benne

Legnagyobb választék és legjutányosabb
árban kapható.

Dívtos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok,
kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák,
háló ingek és kabátok.

Fülszűrő és leányka fehérnemű minden nagyságban
és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

1068

Matrac, paplan, pokróté, valamint mindenféle
ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban
található.

Minden fajtaú és nagyságú szalon, ebédlő és
fürdőszőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

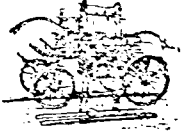
Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli
főraktára.

KÖHLER ISTVÁN tüzoltószér-, szivattyu- és gépgyára

1466

(ezelőtt GEITTNER és RAUSCH-czég tulajdona)

Gyár: X., Kőbánya, Felső Vaspálya-utca 5. BUDAPEST, Iroda és mintaraktár: VII., Erzsébet-körút 34.

Fecskendők, kútszivattyúk, szivó- és nyomó-tömlők, létrák, fáklyák jelző szerek, egyéni felszerelések. — Árjegyzék és költségelőirányzatokkal díjmentesen szolgál.

foglalt gipsz által a máskülönben könnyen elillanó ammoniak. Ezek általában azok, miket a trágya értékének javításáról mondani lehet. Sok körülmény van ugyan arra nézve még befolyással, mint célszerű trágyatelep berendezése rendszeres öntözés, tipratás stb., de elmondottak olyanok, melyeket még rendszeres trágyakezelés mellett is gyakran elmulasztanak.

+ **Mezei komócsin.** A komócsin (Phleum pratense) talaj iránti igényei nem nagyok. A kötött hideg természetű talajokon megbecsülhetetlenek, különösen az üde talajokat szereti, de azért a szárazságot is bírja. Természetesen jó és elegendő nedvességgel bíró talajokon nagyobb termést ad, magasabb szárat nevel, míg száraz talajnemeken növése alacsony marad. A fagy iránt nem érzékeny s azért oly talajnemeken, melyeken más növények igen sokat szenvednek a fagytól, sikeresen termelhető. Hideg nedves talajokon és öntözhető tőzegtalajokon pótolhatatlan fű. Leghálásabb az üde vályog és agyag talajok iránt. A trágyázás iránt a komócsin igen háálás, különösen káli trágyázással lehet termését növelni.

A mezei komócsin egyenletes és elég sűrű gypet alkot. Későn indul fejlődésnek, virágzása július hóra esik. Mindig virágzás előtt kaszálendő, mert máskülönben nagyon elfásul s így az állatok nem szívesen eszik. A komócsin igen nehéz szénát szolgáltat. A komócsint egymagában is vetik, de keverékben vetni sokkal célszerűbb, mert fehérjében szegény lévén, egymagában nagyon tág tápanyagú takarmányt szolgáltat. A komócsint éppen ezért legcélszerűbb lóherével keverten vetni, mert a herefélék fehérjében igen gazdagok s így a kettő együtt igen megfelelő tápanyagú takarmányt szolgáltat. Különösen Angliában nagyon el van terjedve a komócsinnak vörös és svéd herevel keverékben való vetése, ami már azért is helyeselhető, mivel a timóthfű is a második esztendőben adja a nagyobb termést, mint a lóhere. A komócsinnal keverten vetett here legcélszerűbben zölden takarmányozható, mert a komócsin kemény szénát szolgáltat. Lovak számára igen dicsérik.

A komócsin figyelembe jöhet állandó rétek alakításánál; mivel azonban már a 4-ik 5-ik évben ritkulni kezd, nem tanácsos 10—15% nál többet venni a keverékbe. Elegendő nedvességgel rendelkező, tehát üde talajú legelőknél is alkalmazzák a komócsint. Némelyek azon kifogást emelik ellene, hogy hamar megkeményedik s így a jószág nem szívesen nyul hozzá. Ezen könnyen segíthetünk úgy, hogy a jószágot lehetőleg korán bocsátjuk a legelőre, mikor a fű még fiatal. E tekintetben azonban azt hiszem nem kell biztatás, mert legelőink rossz terméshozamának s kevés értékének legtöbbször az a baja, hogy a jószág igen is túlkorán lesz arra ki-

hajtva, hogy azok semminemű ápolásban és trágyázásban nem részesülnek.

A komócsin magtermelése egyáltalában nem jár nehézséggel. Természetesen magra termelve tisztán vetendő s akkor aratandó, mikor bugái vörös színűek kezdenek lenni. Ha herével vetett komócsint akarunk magnak meghagyni, az is lehet, mert a here magva nagyobb s rostálás által a kettő könnyen szétválasztható. A magtermelésre szánt komócsin táblát kálfoszfatrágyázásban kell részesíteni, mert csak így számíthatunk jó magtermésre. A komócsin magva két ezüstszürke polyvácska által van körülvéve. Igen sok esetben azonban hiányoznak ezen apró polyvalevek, minek az az oka, hogy vagy nagyon túlért a mag, vagy pedig túlerősen csépettetett s ezáltal pattogzottak le a polyvalevek.

+ **Kísérlet takarmányrépával.** Egy igen érdekes és jövedelmezőnek mutakozó kísérletről vettünk hírt, mely a felvidéki Krajcárpusztán lett végrehajtva a következő módon és következő eredménnyel. A kísérletre szolgáló terület 2400 négyszögöl volt, mely három egyenkint 800—800 négyszögöles nagyságu parcellára osztatott fel s mindhárom parcella takarmányrépával vettetett be. A kísérlet tulajdonképpen célja a szuperfoszfát és szuperfoszfát meg chilisalétrom együttes hatásának kipróbálása volt, azaz összehasonlítani ezen műtrágyázott parcellák termését a trágyázatlan parcella terméshozamával. A kísérlet tervezete a következő volt:

I. parcella 800 négyszögöl 75 kg. szuperfoszfáttal termelt 7000 kgot;

II. parcella 800 négyszögöl trágyázatlan termelt 3200 kgot;

III. parcella 800 négyszögöl 75 kg. szuperfoszfát meg 50 kgr. chilisalétrommal termelt 9800 kgot.

A műtrágyák tehát igen jól értékesülnek, mert mint a kísérlet eredményei mutatják, 75 kg. szuperfoszfát 4500 kg. s a 75 kg. szuperfoszfát meg 60 kgr. chilisalétrom 6600 kgr. terméstöbbletet eredményezett. Hozzá kell venni még azt is, hogy a műtrágyázott parcellák répatermése magasabb szárazanyag tartalommal bírt, ami igen fontos körülmény, mert a takarmányozásnál ez jön tekintetbe. A szuperfoszfát két évig ható műtrágya lévén, hatása a jövő évben is mutatkozni fog s így csak az esetben lehetne a kísérletet végelesen zárni, ha a jövő évi terméseredményekkel is rendelkezniénk. Azonban az eddigiekből is látható, hogy a műtrágyák beszerzési ára bőven megtérült s jelentékeny tisztajövedelem származott. A kísérletben feltűnő a csekély holdankinti hozam, ami az idei év szárazságában leli magyarázatát, mert bizony 100—150 q. takarmányrépatermés holdanként silány eredménynek mondható. Csodálatos, hogy a műtrágyák így birtak érvényesülni azon kevés csapadék mellett, ami az idén volt.

A kísérletre szolgáló talaj középkötött anyag, amely a répa alá ősszel szántatott fel. Előveteménye buza volt. 1902-ben volt istállótrágyával megtrágyázva. Egyszóval újlag bebizonyosodott, hogy a takarmányrépa a műtrágyákat kitűnően értékesíti.

+ **Kísérlet burgonyával.** A burgonya sok tápanyagot igénylő növény s különösen meghálálja a könnyen felvehető tápanyagokat. El lehet mondani, hogy terméshozama a trágyázás arányában növekedik. Az istállótrágyázást igen meghálálja, de keményítőtartalma csökken utána. Ezért a burgonya termelésnél nagy jelentőséggel bírnak a mesterséges trágyák.

A kísérlet kötött agyagtalajon történt a műtrágyafélék értékének kipuhatólása céljából a következő eredménnyel.

I. parcella 800 négyszögöl, 75 kg. szuperfoszfáttal termelt 3500 kgot.

II. parcella 800 négyszögöl, trágyázatlan termelt 2500 kgot.

III. parcella 800 négyszögöl, 75 kg. szuperfoszfát és 50 kg. chilisalétrom termelt 400 kgot.

A mint a kísérlet mutatja, a szuperfoszfát 1000 gr. szuperfoszfát és chilisalétrom 1500 kg. terméstöbbletet idézett elő. Alkalmazásuk tehát kifizette magát. Még a lefolyt rossz és csapadékszegény esztendőben is. A szuperfoszfát a burgonya keményítő tartalmát növelte, mert míg a trágyázatlan parcella termésének keményítő tartalma 17% volt, addig a szuperfoszfátot 18.6%, s a szuperfoszfát és chilisalétromot 18.2%-ra emelkedett. Tehát a szuperfoszfát mint jelen eset is mutatja, a burgonya minőségére emelőleg hat, szemben az istállótrágyával, amely a minőséget rontja. Ez azonban nem azt jelenti, hogy ne trágyázzunk istállótrágyával, hanem csak azt, hogy friss istállótrágyát ne használjunk, mert ez fokozott mérvben mutatja ezen káros hatást. A burgonya sok kálitigénylő növény s ezért olyan talajnemeken, melyek káliban szűkölködnek, szép hatás érhető el a káli trágyák alkalmazása által is. Különösen könnyebb talajnemeken alkalmazható a káli trágya sikerrel burgonya alá, mert ezen talajok már eredettől fogva kevés kálit tartalmaznak, mivel olyan közetek elmálásából keletkeznek, melyekben káli alig van. Ezért van az, hogy a homokos talajokon a káli mindig sikeresebben használtatik, mint agyag vagy vályog talajokon.

+ **Zöldtrágyázás,** az újabb időben nálunk is meglehetősen terjed. Magam is évek óta kísérletezek vele s különösen burgonya alá igen jó hatását tapasztaltam. Kísérleteket tettem azonban a zöldtrágyázás mellett különféle műtrágyákkal is s azt tapasztaltam, hogy a zöldtrágya termésfokozó hatását mindig homokos talajaimon, különösen káli trágyázással rendkívül lehet fokozni. A múlt évben pl. zöldtrágya- és káli trágyával trágyázott

Szőlők rigolozását gőzekével

70—80 cm. mélyen, jutányos árban elvállalja s a jövő évi munkára is előjegyzéseket már most elfogad

Timár János, Maros-Szent-Királyt.

„AGRARIA“ magyar gépforgalmi
részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának vezérigazgatója

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Eltörhetetlen tégelyacéleketej.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Rövidített levél cím: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut. 2. Sürgőny cím: „Agraria“ Budapest,

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Ekegyártás terén leg-
első-rangu magyar gyárt-
mány, felülmúlja még a
legnevezetesebb idegen
gyártmányokat is.

földön kat. holdanként 79·8 mm. burgonyá-
es 12·3 mm. keményítővel termett többet,
mint az a földem, amely csak zöldtrágyát
kapott. Azóta is a kálitrágyát állandóan hasz-
nálom. Nom ajánlhatom gazdatársaimnak elég
melegen, hogy amennyiben zöldtrágyát hasz-
nálják, tegyenek párhuzamos kísérletet káli-
val és foszfáttal is, mert az egyik talajon ez,
a másikon amaz ad nagyobb terméstöbbletet.

+ **A tőzegalom.** Az idei télen még in-
kább a jövő tavasszal a tőzeg nagyon kere-
sett lesz almazási célokra, mert az a kevés
szalma, amivel rendelkezünk inkább takarmá-
nyul fog szolgálni. A tőzeg almazásra tényleg
kitűnő anyag is, mert vízfelszívó képessége
rendkívül nagy, jóval nagyobb, mint a szal-
máé s ára sem szokott 2—3 koronánál mag-
sabb lenni. Vásárlásánál arra kell különösen
vigyázni, hogy jól széjjel legyen tépve, hogy
földes részek ne legyenek benne, hogy minél
szárazabb legyen. Megengedhető maximum-
viktartalma 15—18% legyen, amit könnyen
megállapíthatunk olyan módon, hogy pontos
lemérése után sütő csőben kiszáritjuk s azután
ismét lemérjük. A mely különbség adja az
elapórgott víz mennyiségét. Hátránya a tőzeg-
alomnak, hogy foszforban szegény trágyát ad,
mert alkalmazása mellett foszfortrágyázásról
megfelelően gondoskodni kell.

+ **Az országos növénytermelési és ki-
sérleti állomás** a deliblati homoki szőlőkben
1902. tavaszán kezdeményezett műtrágyázási
kísérletek eredményei megerősítik az állomás
azon eddigi tapasztalatait, hogy immunis szőlőkben
tisztán csak műtrágyázással a humus
szaporítása nélkül és hathatósan lehet a ter-
méseket fokozni; bizonyítják ezen kísérleti
eredmények azt is, hogy ily szőlőkben az is-
tállótrágya mellett is figyelembe vehető módon
érvényesül a kálifoszfatrágya, amiért a vele
való kísérletezés még a rendszeres istállótrá-
gyával ellátott homoki szőlőkben is ajánlható.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Telepítés Erdélyrészen.** Az erdélyi
állami telepítést a még rendelkezésre álló
telepek betöltésével az eddigi telepítésre for-
dítandó helyeken befejezték. Tallián Béla
földművelésügyi miniszter még tavaly rendel-
kezett a még néhány maros-ludasi, detrehemi,
korai és fejéregyházi telep megszállásáról,
most a telepek gazdasági megerősítése jut
főladatul.

— **Fagyérzékeny áruk szállítása.** Né-
hány év óta a bajor vasutak a téli évadban

fagyérzékeny áruk megvédésére fűtött teher-
kocsikat járattak próbaképpen hetenként két-
szer München és Hof között. E kocsikba
csakis gyümölcsöt, zöldséget, burgonyát, vi-
rágot, élesztőt, sört, bort, pálinkát és ásvány-
vizet és tojást volt szabad berakni. Ezen
fűtött kocsik forgalombahozatalával előálló
többköltséget a szállítványok fuvarilletékének
40%-os felemelésével fedezték. Ezen magasabb
fuvardíj miatt e fűtött teherkocsik igénybe-
vétele nem volt nagy, úgy, hogy a bajor vas-
útak igazgatósága arra határozta el magát,
hogy ily fűtött teherkocsikat a többi vonalon
is járát, de a fuvardíjat csak 10%-kal fogja
felemelni és a szállítandó árut sem akarja
jövőben meghatározni és így már a főt fel
nem sorolt, de a fagy ellen megóvando egyéb
küldeményt is lehet szállítani. Az ilyen fű-
tött kocsik használatával nálunk is kísérletet
lehetne és kellene tenni.

— **A tirol gabonavám.** Az osztrák pénzügy-
miniszter e hó elsőjével beszüntette a
magyarországi gabona és lisztküldemények
vámmentes behozatali kedvezményét, melyet
azon áruküldemények élveztek, melyek nem
szárazföldön, hanem Fiume—Velence—Alan
keresztül szállítottak Tirolba, úgy az épügy
megvámoltatik, mint a külföldi áru. Míg ré-
szünkről alig emelünk panaszt ezen, a mag-
yar áruk jogtalan megvámolása ellen, addig
maguk a tirol érdekeltek szólalnak, hogy a
dél-tirol lakosságot érzékenyen sújtja a vám
ujbóli behozatala.

— **Országos tenyészállatvásár Buda-
pesten.** Az Országos Magyar Gazdasági Egye-
sület idei tenyészállatvásárját március 26. és
27-én rendezti a budapesti Tattersallban. A
vásár ezuttal gépkiallitással lesz egybekötve.
Bejelentéseket március hó 10-ig fogad el a
rendező bizottság. A bejelentett állatokat leg-
később március hó 25-én estig a vásár szin-
helyére kell szállítani. A kereskedelemügyi
miniszter az állatok szállítására jelentékeny
kedvezményeket adott, amit azonban csak az
OMGE-től beszerezhető igazolványok alapján
lehet igénybe venni. A rendezőbizottság figyel-
mezteti a vásáron részt venni szándékozókat,
hogy az idén, bár a vásár színhelyü lehet
takarmányfélleket kapni, azok magas ára-
ra való tekintettel legcélszerűbb, ha magok gon-
doskodnak az állatok részére szükséges ele-
ségről. A tenyészállatvásár díjazással lesz
egybekötve. Az Országos Magyar Gazdasági
Egyesületen kívül a földművelésügyi miniszter,
Budapest székesfőváros közönsége ajánlott fel
értékes díjakat, amelyek odaitélése dolgában
a vásárt megelőző napon dönt az Országos

Magyar Gazdasági Egyesület részéről erre a
célra kiküldött jury. A rendező bizottság ha-
tározata szerint az idén a 100 koronánál ma-
gasabb díjakat nem pénzben, hanem mütár-
gyakban adják ki.

— **Dohánykerteszek kiképzése.** A temes-
megyei gazd. egyesület a vármegye több köz-
ségében megmutogatja a kiviteli dohány ter-
mesztését. A dohány helyes termesztésének
és szakszerű kezelésének ellenőrzésére az
egyesületi felügyelő dohány-kerteszeket fog
alkalmazni, a kik évi fizetést kapnak az egye-
sülettől. A dohánykerteszek kiképzését a deb-
receni dohánytermesztési kísérleti állomás
vállalta magára, amely kiképzés egy évig tart
s az illetőnek semmiféle költségére nem fog
kerülni. A kik a kiképzésre jelentkezni kíván-
nak, a közelebbi feltételeket a Temesmegyei
Gazdasági Egyesülettől tndhatják meg.

— **Városi borpince létesítése.** Németor-
szág, Ausztria, Svájc nagyobb városaiban min-
denütt lehet találni ugynevezett „Rathaus-
kellerek“-et, amelyek nemcsak fényes berende-
zésükről nevezetesek, de arról is, hogy azokban
hamisítatlan természetes bort mérnek olcsón,
hatósági felügyelet alatt. Kendesen a város háza
boltives pincéjét alakítják át borházzá s a
városban megforduló idegenek rendszerint
felkeresik azt a helyiséget, amelyet a város
szigorú feltételek mellett ad ki valamely jó-
hírű vendéglősnak. A borfogyasztás fellen-
dülésének igen hatható előmozdítói ezek a
városi borpincék. A Magyar Szőlősgazdák
Országos Egyesülete ugyanezen okból meg-
akarja honosítani Magyarországon is ezeket. Az
egyesület igazgatósága már is behatóan fog-
lalakozik a kérdéssel, amelyet egyik legközelebbi
szakosztályi ülésén vitatnak meg. Egyelőre
20 ily borpince létesítéséről volna szó, ami
egymagában is néhány ezer hektóliter bor
forgalomba hozatalát jelentené.

— **Lutz Ede és Társa** szives tudomására hozza
a tek. gazdaközönségnek, hogy folytonosan terjedő
üzletkörüket következtében, valamint hogy t. vevőik-
kel fennálló forgalom lebonyolítását az ország köz-
pontjából megkönnyítsék, elhatározták, hogy a 9 év
óta Pozsonyban fennálló gyárukat **Budapestre VII.,
Órnagy-utca 4.** áthelyezik, hol **ujjonnan épült fes-
ték és lakkgyárukat** nagyobb kiterjedésben folyó
évi február 1-én hozzák üzembe. Uj gyáruk, mely
tökéletes berendezésénél fogva a legmesszebbmenő
követelményeknek képes megfelelni, mint minden
tekintetben teljesen önálló hazai vállalat fokozott
erélylyel fog vezetettü és e célra az iminár meg-
szüntettet pozsonyi gyáruk régi vezetőjét és cég-
jegyzőjét, **Freitag Alfréd** urat, az ujonnan épült
budapesti gyáruk igazgatójává neveztek ki. Ugy
mint eddig, a jövőben is komoly törekvésük leendő,
gyártmányaik kifogástalan hírnevét megtartani és
az eddig irántuk tanúsított bizalmat továbbra is
megőrizni.

Szalay Gyula
Műszaki-gazdasági cikkek, gépolaj és
vetőmagvak
nagykereskedése,
Budapest, V., Perczel Mór-utca 2-ik szám.

(Szabadság-ér. 13.)

Legjutányosabb árak mellett szállít: **arankamentességre** államilag
ölomsárolt **Lóhere** és **Luczernamagot**,

bármilyen kis mennyiségben is, eredeti quedinburgi

Répmagvakat, Bükkönyt, Nyulszapukat

s mindennemű takarmány- és gyepfűmagot, ugyszintén

GÉPOLAJOKAT, KOCSIKENŐT, ZSÁKOT, PONYVÁT,

LÓPOKRÓCZOKAT

s minden egyéb gazdasági cikket.

1459

— A „Fiumei kávébehozatali Társaság, kolozsvári fióktelepe, Mátyás királytér 12 szállít bérmentve és vámmentesen *eredeti fiumei árakban kávét, teát, rumot francia és hollandi liqueuroket, csokoládét, cacuot.* 1436.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviselesége Kolozsvártt

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.

4%-os és 4 1/2%-os

Záloglevélkölcsönök

nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50 évi törlesztéssel 4-95 százalék-, nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-25 százaléknál évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4 1/2%-os záloglevélkölcsönök földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-35 százalék és nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-65% évi részletfizetés mellett.

A jelzálog felajánlott erdőlérségi ingatlanok érté kére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet bizalmi férfiai adnak véleményt. (1001.)

A bank képviseleségénél kaphatók 4% és 4 1/2%-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyereségekötvények

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételi kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hűrnevű

„Nagyszabeni földhitelintézet“

résztől

Kolozs és több szomszédos megye területére

ingatlan jelzálog kölcsönök

„Kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőség gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai végrelegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmü jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben akár eredményes — akár nem teljesen költséges.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

Irodalmi jelentés! Megjelent
KUNOSSY, SZILÁGYI ÉS TÁRSA
Könyv-, mű- és zeneműnagykereskedésében
az 1905. évre szóló
Hasznos Könyvnaptár,

mely irodalmi részében rendkívül érdekes közleményeket ad Bródy, Dömötör, Makszák, Radó és Szomaházy tollából és feltelei a klasszikus és modern magyar irodalom összes nagyszabású alkotásait, valamint az egész magyar irodalom termékeit bibliographiai csoportosításban. A könyvnaptárban előforduló műveket

cserepár havi részletfizetésre szállítjuk.

Ezen terjedelmes és a könyvszükséglet megválasztásánál nélkülözhetetlen nagybecsű díjtalanul és bérmentve segédkönyvet mindenkinek küldjünk. Ezenkívül kívánatra szívesen küldjük a német irodalmat felölelő gazdag tartalmú könyvjegyzékünket és zeneműjegyzékünket. **Czégünk**, mely az irodalom és művészet érdekeit kívánja első sorban szolgálni, mindenkinek, még a legszerényebb jövedelemmel rendelkezőknek is lehetővé teszi, hogy könyvszükségletét előnyös fizetési mózzal, esekély részletek mellett beszerezhesse.

Tessék kérni az 1905. évi Hasznos Könyvnaptárt díjtalanul és bérmentve!

Vidéki, helyi és utazó képviselők, kik e szakmában már megfelelő szép eredménynyel működtek, a legelőnyösebb feltételek mellett nyernek alkalmazást.

Kunossy, Szilágyi és Tarsa

• Könyv-, mű- és zenemű- •
nagykereskedés és kiadóvállalat

Budapest, Ujvilág-utca 16.

1460.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, MUZEUM-KÖRÚT 19.

Telefon 149 Postatakpztri Cheque számla: 15603, Cheque számla: a Magy. leszámit. és pénzváltó-banknál.

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél bekiüldendő a te-lekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdaságosoknak,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapirok-ra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

- Gazdasági gépeket,
- Gőzcsépi készleteket,
- Tolókerék-rendszerű vetőgépeket,
- Egytelemes acél-ekéket,
- Gazdasági malomberendezéseket,
- Tejgazdasági gépeket,
- Fűrészfűrészi berendezéseket,
- Szecekszárókát,
- Répvágókát,
- Morzsológát,
- Darálókat stb.

1461
Tejgazdasági, baromfitenyésztési gépek és eszközök, tejtellepek, csukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erőtakarmányok, Derbmelasse, zsák, ponyva stb. stb.

Schwarcz József és Társa
Budapest,
Váci-körút 26-ik szám.
Gépraktár, gépszijgyár, műszaki iroda.
Szállit:
CSEPLŐTULAJDONOSOKNAK,
GAZDASÁGOKNAK, URADALMAKNAK, MŰHELYEKNEK, MEZŐGAZDASÁGI ÉS IPARI GYÁRAKNAK, BÁNYÁKNAK és mindennemű üzemi számára:
GÉPEKET, ESZKÖZÖKET, SZERSZÁMOKAT, JAVÍTÁSI KELLEKEKET SZERELVÉNYT, SAJÁT GYÁRTMÁNYU SZIAKAT, PONYVÁT, TÖMLŐT, FECSKENDŐT, SZIVATTYUT.
1469.

Gazdatiszti állást keres

egy a gazdaság minden ágában jártas, 20 éves állandó gazdasági gyakorlattal rendelkező s jelenleg is ily állásban levő családos gazdatiszt. Különösen a lótenyésztés és állattenyésztésben, valamint a szőlőmivelés és borkezelésben van alapos jártassága. Címé megtudható a kiadó-hivatalban. 1487.

Hantz Sándor könyvkötő
Kolozsvárt, Mátyás király-tér 9. szám.

E szakmához tartozó munkákat versenyt felülmúló izléssel tartósan és olcsó árért készítek. Fizesetek fél vagy egész évi elszámolásra történhetnek. A címre kérem vigyázni. 1479.

Óvári répamag,

duppauai zab,

magyar bikák

1484.

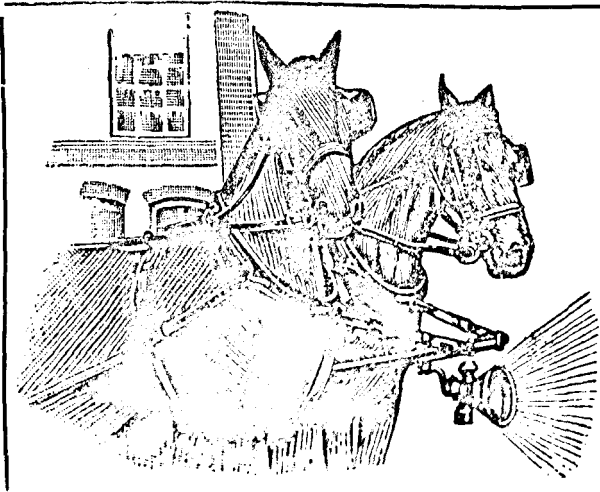
állandóan kaphatók:

Gr. Teleki Arvéd,

drassói uradalmaiban, u. p. Koneza.

Szőlőojtványok,

gyökeres és sima szőlővesszők, Balaton-melléki finom hegyi borok legjobb minőségben rendelhetők **BALOGH GYULA** szőlő-gazdaságából Balaton-Henye. 1489

Acetylen-Lámpák,

ugymint asztali-, kerti-, udvari-, istálló-, konyha-, kézi-, bánya-, valamint kocsirud-, kocsiodal-, kocsipózna-, kerékpár- és automobil-acetylen-lámpák legnagyobb választékban:

Miklós Testvérek nagykereskedésében,
BUDAPEST, VI., Gyár-utca 20. sz. (Andrássy-út sarok.)

1471

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Telefon 16-37.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

1458

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

GÖZCSÉPLŐKÉSZLETEKET, ipari czélokra alkalmas compound lokomobilokat, szesz- és benzin-motorokat,

MILLENNIUM

fükaszaló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

Az „Athenaeum” irod. és nyomd. r.-társulat kiadásában megjelent

Gazdasági Művek.

Bakay N. Kendertermelés	3.—	Roboz. Szénkéreg alkalmazása	3.—
— Lentermelés	2.40	Rodiczki. Keresk. és ipari növények. 2 köt.	4.80
Baranyay. Konyhakertész	3.40	— A juh és gypaju ismertetése	4.—
Brümmer. A takarmányozás gyakorlata	4.—	— Gyakorlati répatermelés (2 kiad.)	2.—
Gothard S. A városi hulladékok értékesítése	3.—	— Gazdasági tanácsok (Új kiadás).	3.—
Grubiczy G. Tyukok	—60	— Takarmánytermesztés	3.—
— Baromfitenyésztés I., II.	3.60	Rovara F. Répatermelés	5.20
Hilgard. Szikes talajok öntözése	2.—	Schmid J. Jóságaink rendezése	2.60
Kenessey K. Trágyakezelés	1.—	Semler. Gyümölcsértékesítés	2.—
— A buza vetőmag	1.—	Sporzon. Mezőgazdasági üzemtan	5.60
Kiss-Verner. Aprójószág tenyésztése	2.40	— Mezőgazdasági számviteltan	4.—
Lázár. Gazdasági segédeszközök	3.60	Szabó A. A házi állatok bonczana	8.—
Lecoteux. A csalamádé és egyéb takarmányok	4.—	Szalay. Burgonyatermelés	3.—
Milhofer. Mezőgazdasági munkáviszonyok	6.—	Szilassy Z. Fű-féle takarmánynövények	4.—
Mittermeyer. Szeszgyártás	2.—	Szűts Mihály. Mezőgazdasági becsléstan	4.80
Molnár I. Szőleink ujjaalakítása	2.40	Tormay. A szarvasmarha I.	4.—
Ottó-Benes. Rózsatenyésztés	1.80	— II.	8.—
Papst. Szarvasmarhatenyésztés	10.—	Vadászműszótár, magyar-n. és n.-magyar	1.60
Praznovszky. Dohánytermelés	2.—	Wolff. Okszerű takarmányozás	4.—
Raiffeisen. A hitelszövetkezetek	2.—	Zlamal V. Állatkor- és gyógytan	11.—

Kaphatók az Athenaeum r.-t. könyvkiadó hiv.-ban (VII., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

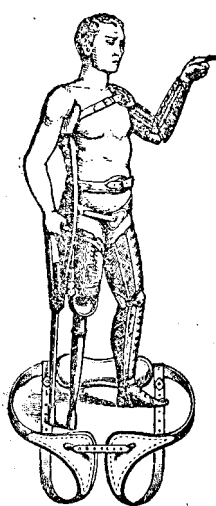
Az Athenaeum r.-társulat kiadásában megjelent alábbi műveket különösen

Vadászat kedvelők figyelmébe ajánljuk:

Diezel-Mika. Az apróvad vadászata	20.—
Fónagy. A vizsla idomítása	6.—
Hynsphil. Az angol vizsla	4.—
Mika. Vizslaidomítás kötve	2.40
Hanusz István. A növények világából	3.—
— A fák birodalmából	4.20
Balkay Adolf. A szarvas és vadászata diszköt.	10.—
Bársony István. Magyar természeti és vadászati képek, diszkötésben	13.—
— Vig világ, diszkötésben	24.—
— Erdőn, mezőn, diszkötésben	20.—
— Mulattató vadászrajzok, diszkötésben	8.—

Kiváló művészek remek, eredeti rajzaival és műmellékletekkel.

Kiadta az Athenaeum irod. és nyomda r.-t. (Budapest, VII., Kerepesi-út 54.) és megrendelhető ugyanott, mint minden hazai könyvárusnál. 1470 I.

Specialista sérvkötőkben!

KELETI-féle legújabb cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus gummi-pelottával, a legtekélyesebb a maga nemében!

Árak: Egyoldalu . . . 12 korona. Kétoldalu . . . 24 korond. Testgyógyászati gyáramban teljes jótállás és legjutányosabb árak mellett készülnek továbbá:

műlábak és műkezek, amputáltak részére.
Műfüzők és egyenestartók ferdénűtök részére.
Járó- és támgépek comb-, térd- és bokazületgyuladásnál stb.

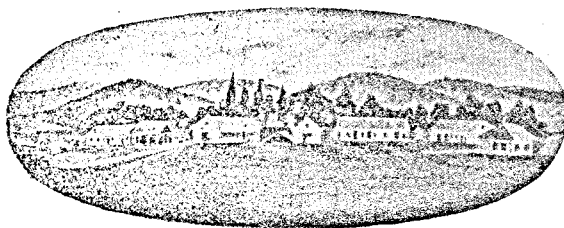
Haskötők gyomorhaj, vándorve-se, köldöksérv és lógó has ellen. Göröcsér harisnyák.

Legújabb 1905. évi körülbelül 3000 díszes ábrát tartalmazó árjegyzéket titoktartás mellett küld ingyen és bérmentve.

KELETI J. orvossebészeti műszergyáros Budapest, IV., Koronaherceg-u. 17.

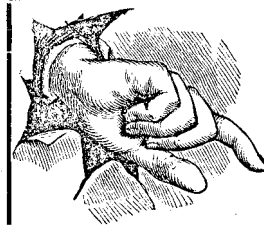
1452 (a főtisztelendő Servita-rend zárdapalotájában)

Gyár: Központi városház. Alapítva: 1878

Eladó birtok.

Kisküküllővármegyében az állomástól 5 kilométer távolságban fekvő 480 cat. hold prima rét, szántó, legelő, szőlő és erdőből álló birtok megfelelő udvarházzal, gazdasági épületekkel ellátva eladó, ára 56,000 forint.

Czim a kiadóhivatalban megtudható. 1415

A czimre tessék ügyelni!

VALÓ-

di francia különlegességek (óvszerek) csakis F. Bergueran-fils leghirebb páris gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve 1356

A legjobb új, egyszer használt

ZSÁK,

vizhatlan PONYVA a legolcsóbban kapható

FISCHER J.

ponyva- és zsákáruházában BUDAPEST, V., Nádor-u. 31-33.

KÖLGSÖN-PONYVÁK

széna- és szalmaszállítás-hoz a legjutányosabb kölcsöndíj mellett 1151

A legszolidabb kiszolgálás.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú műtrágyafélék, ugymint: esontliszt és ásványi szuperfoszfátok, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utcza 4. szám, a hvá a rendelések és mindennemű kérézősködések intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

Ifj. NAGEL OTTÓ kiadása.

BUDAPEST, VIII., MÚZEUM-KÖRÚT 2. SZÁM.

Vadásznapló 1905. évre. I. évfolyam. A vadászat iránt érdeklődők örömmel veszik tudomásul, — ezen rendkívül hasznos, igazán lényegpótló és gyakorlati használhatóságánál fogva minden vadász nélkülözhetetlen kis kézikönyvének — megjelenését.

A mű összeállítása és annak könnyed kezelhetősége hazai vadászunk egyik legelismertebbjét, *Remetei Kövály Jánost* dicséri. Beosztásánál fogva egyedül álló a maga nemében, látszik, hogy a szerző adatait nem theoretikus fejtegetésekből, hanem a gyakorlati vadászból merítette! Az év minden hónapjára külön van hasznos útmutató, illetve útmutató a vadászat helyes gyakorlására, pontos útmutató a töltények készítésére, kitűnően szerkesztett lövegjegyzék jegyzetekkel. A vadászati törvénynek egész terjedelmében való beiktatása, nemkülönben a csinos és tetszetős kiállítás is a művet rendkívül értékesé teszi! Megjelent *Budapestben ifj. Nagel Ottó kiadásában, Múzeum-körút 2. sz.* Ára: csinos vászonkötésben 1 kor. 60 fillér. 1450. II.

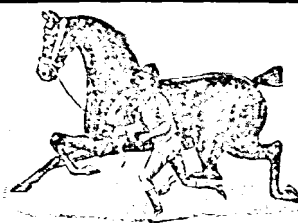
Céggel bármely könyv megrendelhető. Könyvjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Páris 1900. világkiállítás: „GRAND PRIX.”

KWIZDA-féle restitutions fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére.

Egy üveg K. 2-80.

40 év óta az udvari istállóban a katonai és polgári nagyobb istállóban használatban, nagyobb megerősítés előtt és után erősítőül, inak merevése ellen stb. s a trainingnél nagyobb munkára képesíti a lovat.

KWIZDA szabadalma.

Pneumatic. bokavédő szallagléppárnával.

Bokavédő szallagok

GUMMIBÓL szürke, fekete, barna és fehér színben és 4 nagyságban állítatik elő és pedig a bal és jobb lábára.

A bokára, a-b-ig mérve, melynek körülete 20-22 cm. megfelel az 1. sz. | 24-27 cm. megfelel a 3. sz. 22-24 cm. | 2. sz. | 27-30 cm. | a 4. sz.

A szabad. bokavédők árai:

Szürke színben dronként | Fekete, barna v. fehér szín. 1. sz. K. 5-50. 2. sz. K. 5-90. | 1. sz. K. 5-90 2. sz. K. 6-40. 3. sz. K. 6-40. 4. sz. K. 7-30. | 3. sz. K. 6-80. 4. sz. K. 7-70.

Főraktár: 1291. I.

Kwizda János Ferencz cs. és kir. osztr., magy. kir., román kir., és bolgár fejedelmi udv. szállító kerületi gyógyszerész, Korneuburg bei WIEN.

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.

brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők. Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1351.

Már 25 éve küldöm szét az 1900. évi párisi világkiállításon **Grand Prix**-vel kitüntetett

Eredeti Hanna**Vető árpámat.**

Czímem:

VODICKA F.

földbirtokos

Smrzitz, (Hanna)

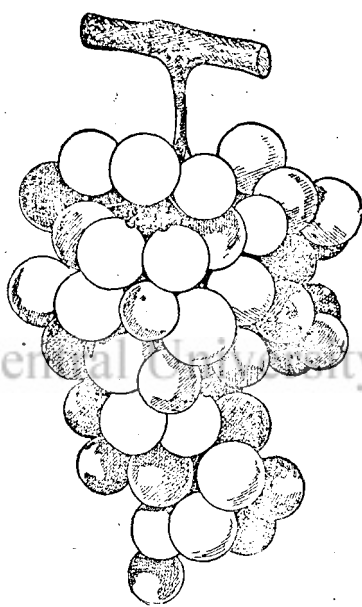
Morvaország.

Minták ingyen és bérmentve!

1431

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Hegyesborsosborsó

Hegyesborsosborsó

1429

Szép és tartós szőlője csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segítséggel és állami felügyelet mellett létesült.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok:	Korm. hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K.
	Alapítók	1,270.000.— "
	élet	200.000.— "
Tartalékok		255.200.02 "
Összesen:		2,125.200.03 K.
1901. évi fölösleg		90.349.— K
1902. " "		59.732.36 "
1903. " "		109.331.73 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOZSVÁRT

Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt Korbuly-ház) olcsó jelzalog és váltókölesönöket nyújt (s.

BETÉTRE 5 SZÁZALÉK KAMATOT AD**Wertheimer József**

1391

mezőgazdasági szesz-,
szeszfinomító, sajtolt
szeszélesztő gyára és
tejgazdasága

Kolozsvár, Árpád-út 38.

Széna és Szalma

400 mm. elsőrendű réti és 100 mm. hegyi **széna**, továbbá: 500 mm. kitűnő **buza-szalma**

eladó.

Czím:

WEISZ MÁRTON gazdasága

1472 Kodor,

Vasut és posta: Dés.

RÁCZ GYÖRGY a telecska magaslatán fekvő kulai jolánföldi szőlőtelepét és kertészetét bérbe vettem, amiről a nagyérdemű közönséget értesítve megjegyzem, hogy főtörekvésem lesz a legszolidabb kiszolgálás a fajtisztaság megőrzése a jolánföldi szőlőtelep jóhírnevének ápolása. Egyben jelzem, hogy a szőlőtelepen kapható: 1. Szokványminőségű gyökeres és sima zöldajtvány. 2. Amerikai és európai gyökeres és sima vessző. 3. Gyümölcs-,

kajszin- és barackfák, Gleditsia és minden más felülmuló **Maclura Aurentiaca** élősvény.

MANHOLD KÁLMÁN nagybérlő, Kula, Bácsm 1456

Világhírű!

a „**REKORD**” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

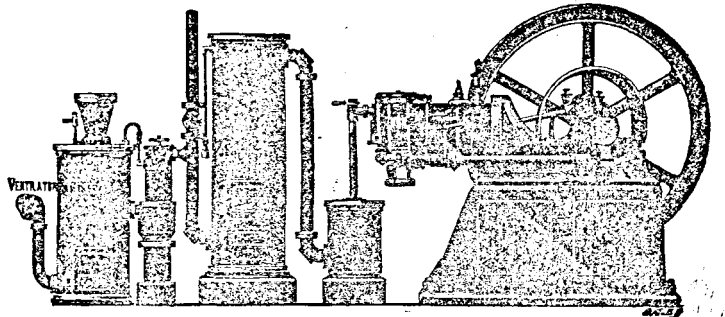
Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63cm. nagyságban ára **20 korona.**

Legfinomabb kivitelű **Blom-, Platin- és krétarajz** ára **5 kor.**

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi. (1382.)

„**REKORD**” festészeti műintézet
BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 46.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs

Benzin- és petrolum-motorok és locomobilok, szlív-gáz-motorok 2—3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

1465.

Könyvek bámulatos olcsó árban!

Jókai: Összes művei 100 kötet, diszk. 250 frt, helyett csak 130 frt. — kr.	
Szilágyi: Magyar nemzet története, 10 kötet, diszk. 80 frt. helyett	35 —
Gracza: Szabadságharc története, 5 kötet, diszk. 36 frt. helyett	12 —
Eötvös báró: Összes munkái 20 kötet, diszk. 52 frt.	28 —
Mikszáth: Összes munkái 20 kötet, diszkötés 60 frt.	30 —
Petőfi: Összes munkái 2 kötet, remek képekkel, diszes kötetben 36 frt helyett	15 —
Beniczky: Összes munkái, 20 kötet 60 frt helyett	30 —
Bársony: Róna és erdő, gyönyörű diszkötés 6 frt. helyett	3 — 50
Gárdonyi: Göre Gábor összes munkái 10 kötet 18 frt helyett	11 —
Jókai: Szabadságharc, diszkötésben 12 frt helyett	6 —
Vas Gereben: Juratus élet, diszk. 2 frt 80 kr. helyett	1 — 40
Bajza: Összegyűjtött munkái 3 k. d. diszkötésben 17 frt helyett	6 —
Flamarion: Világ vége, 7 frt helyett	3 — 50
” Csillagok világa 2 k., diszkötésben 3 frt helyett	1 — 50
” Újabb csillagászati olvasmányok 4 frt helyett	1 — 50
Mariitt: Vén kisasszony titka, diszk., 2 frt 80 kr. helyett	1 — 40
Radó: Költők albuma, remek diszkötés, 5 frt helyett	3 —
Jókai: Kis dekameronja, 100 novellái, 3 diszkötés 7 frt. 50 krajcár helyett	4 —

Kaphatók **BRÓDY F. antiquar-könyvkereskedőnél**, Budapesten, V. Váci-körút 28. sz. Ugyanitt bármely szakba vágó könyvek, valamint könyvtárak legjobb áron vétetnek. Árjegyzék ingyen és bérmentve 1448.

BÜKKFA-SZÉN

waggonzámra métermázsánként 2 koronak 80 filléért Retteggi sz.v.v. állomáson wagonba rakva, lehát a legolcsóbban beszerezhető

Gróf Teleki László Gyula úr
erdélyrészi erdészeténél

Kecsed, u p. Nagy-Iklód.

NB. Zsákban való szállítás rendelésénél a zsák önköltségén számíttatik fel; vagy zsákot kérünk küldeni Szállítunk szenet kisebb mennyiségben is, csak az illető küldjön zsákot, vagy pedig a zsák árát is felszámítjuk.

Megrendeléseket szíveségből átvesz az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala is. 1423

Jutányosan eladók

Százados

új marhamérlegek

1500 klg. hordképességű erős vaskorlással 2 $\frac{1}{2}$ méter hosszú, 1 $\frac{1}{2}$ m. széles,

Uj szekér

hidmérlegek

4000 és 3000 kg. horderejű százados, toló súlylaj 4 méter hosszú, 2 méter széles. 1424

Becserélek

6cska marhamázsákat új hidmérlegekre — Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jókarban tartás mellett.

DÉNES MANÓ mérleg-műszerész.

Budapest, VII., Dohány-utca 78.

Sikó Lajos birtokosnál Kolozsmegye **Septér** községben (u. p. **Mező-Örményes**)

van 3 koci prima réti széna és

6 koci buza-szalma eladó.

Kivánatra a széna préselve Kis-Sármás vagy Szász-Régen vasut állomáshoz szállittatik.

Értekezhetni a tulajdonossal **Septéren.**

1486

Fischer és Társa — Faiskolák —

Nagy-Enyed (Alsó-Fehérmegye.) Szakszerűen nevelt gyümölcsfáknak tömeges produkálása a legfinomabb és legjobb csemege és kereskedelmi fajokban. Gyümölcsvadoncok, Gleditsiák, Akáczfák, Spárga, Rhabarber (Gömbakác, Szamóca, Ribiszke (vörös szőlő), Egres stb. stb.

Megbízható kiszolgálás — Olcsó árak. Szakszerű csomagolás. 1452

Hét darab magyar-erdélyi tenyészbika Somogyi Albert héjasfalvi tenyészetében kapható. Nagy-Küküllőmegye, posta helyben.

1485

Hiánytpótló munka.

A magyar könyvtermelés diadala!!

Páratlanul álló diszes kiállítású, képekkel gazdagon tarkított, érdekesen megírt munka jelent meg a nagyközönség számára:

A Világ Történelme

SZERKESZTI
ENDREI ZALÁN.

Ezt a munkát kiváló művészi értékű, nagy mesterek festményei után készült színes műmellékletek díszítik. A munkában magában 1200 több szép értékes, érdekes kép van.

A szép, pazar pompájú műmellékleteken, a gyönyörködtető képekhez teljesen megfelelő **érdekes előadású a szöveg**, amely oly könnyedén, oly szorakoztatóan adja elő a világ történelmét, hogy az olvasónak nemcsak gyönyörűsége telik benne, de szellemi pihenésül is szolgál. A munka nem száraz tudományos könyv.

Mindenki, aki a történelem iránt érdeklődik, ennek a munkának a megismerése után azt fogja mondani: Ez az, amit régen keresek, ez az amire szükségünk van.

Hogyan győződhetünk meg ennek igazságáról?

Kérjünk mutatványszámot, melyet a kiadóhivatal ingyen küld meg.

1464. I.

Mi a munka ára?

Füzetenként 40 fill. (20 kr.), előfizetési ára $\frac{1}{4}$ évenként (13 füzetért) 5 kor. 20 fill. (2 frt 60).

Minő kedvezményben részesül, aki előfizet?

Ingyen kap a munka 3 kötetéhez páratlanul álló, diszes iparművészeti becsü bekötési táblát. A tábla értéke 20 korona. Ezt csakis az előfizetők kapják. Amikor a munka készen lesz, ára tetemesen drágább lesz, mint most füzetenként vásárolva, vagy előfizetés útján.

Hogy rendelhetjük meg legkényelmesebben a munkát?

Levágjuk az alábbi szelvényt, egy levelezőlapra ragasztjuk és a levelezőlapra a következő címet írjuk:

A Világ Történelme
t. kiadóhivatalának

Budapest,

VII. Erzsébet-körut 38.

A „Világ Történelme“ Kiadóhivatalának

Budapest, VII., Erzsébet-Körut 38.

Alulírott ezennel megrendelem A Világ Történelme című füzetekben megjelenő, képes diszmunkát és kérem, hogy címre a hetenként megjelenő füzeteket elküldjék, az 1. évi előfizetést 5 K. 20 fill. (2 frt 60 kr.) utánvétellel az első füzet beküldésekor szedjék be; a további előfizetést negyedévenként pontosan előre fogom beküldeni.

Jelen megrendelésből kifolyó rendes előfizetésemért **kedvezményül** megkapom a munkához készült diszes bekötési táblákat és a füzetgyűjtő mappát **teljesen ingyen**.

aláírás.

Kérjük tisztán és olvashatóan kitölteni

Megrendelő neve:

Állása:

Teljes címe (város, utca, megye, u. p.):

Levelezőlapon címünkre beküldendő.

Tessék levágni és levelezőlapra ragasztani.

!! Tessék mutatványszámot kérni !!